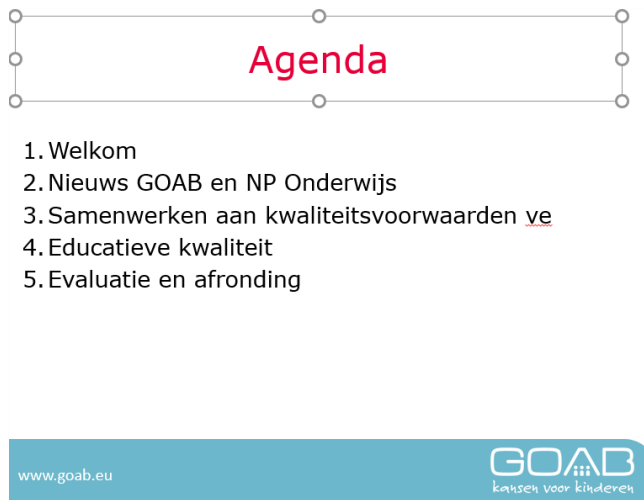

Opening door Joke Kruijer (kenniskringleider) samen met Heleen Versteegen

Dit is het verslag van de regionale kenniskring Veluwe-Flevoland over GOAB, die online plaatsvond op 22 maart 2022 van 10.00 – 12.00.

The screenshot shows a presentation slide titled "Agenda" in red text. The agenda items are listed in a numbered list: 1. Welkom, 2. Nieuws GOAB en NP Onderwijs, 3. Samenwerken aan kwaliteitsvoorwaarden ve, 4. Educatieve kwaliteit, and 5. Evaluatie en afronding. At the bottom of the slide, there is a blue bar with the website "www.goab.eu" on the left and the GOAB logo "GOAB kansen voor kinderen" on the right.

WELKOM

Dit is een eerste gezamenlijke online kenniskring van gemeenten en ve-aanbieders. Er waren 26 gemeenten en 23 vve-aanbieders aanwezig. Deze gezamenlijke bijeenkomst is onderdeel van het landelijke ondersteuningstraject voor gemeenten en aanbieders, dat wordt uitgevoerd door Oberon, Sardes, CED-groep en de brancheorganisaties (maatschappelijke) kinderopvang en Sociaal Werk Nederland. Naast bijeenkomsten specifiek voor gemeenten of aanbieders dus nu ook een keer gezamenlijk om uit te wisselen, juist vanwege de gezamenlijke opdracht om (vanuit eigen verantwoordelijkheden) te werken aan onderwijskansen. Een speciaal welkom voor Ernst Radius van Sociaal Werk Nederland die namens de brancheorganisaties aanwezig is, en aan Rana Maiakhil-Fagirzada die vandaag namens het ministerie van OCW bij de kenniskring is.

De organisaties die het ondersteuningstraject uitvoeren zijn vraagbaak voor gemeenten en vve-

aanbieders. Veel antwoorden en informatie zijn ook te vinden via de **vernieuwde** website www.goab.eu.

Meld je ook aan bij de [LinkedIn](#) pagina GOAB.

De website biedt onafhankelijke informatie over onderwijsachterstandenbeleid voor gemeenten en aanbieders. De

Inspiratie voor gemeenten en ve-aanbieders

Met het GOAB ondersteuningstraject gevormd door Oberon, Sardes en CED-Groep werken wij samen met gemeenten en ve-aanbieders aan kansen voor kinderen. Met de informatie op deze site dragen wij bij aan een Gemeenschappelijk Onderwijsachterstandenbeleid van hoge kwaliteit.

websites van de verschillende brancheorganisaties informeren ook over branche-standpunten over dit beleid.

SPEEDDATE

We houden een speeddate tussen de aanwezigen. Bespreekpunt: wat staat er boven aan je VE-verlanglijst? Bij de ve-aanbieders staat dan bijvoorbeeld het oplossen van het personeelstekort hoog op de wensenlijst. Bij gemeenten o.a. het vormgeven van het nieuwe OAB-beleid. Verschillende gemeenten zoeken naar manieren om dat zo te doen dat de doelgroepkinderen (nog) beter worden bereikt en kwaliteit van de ve goed blijft/beter wordt en tegelijkertijd het toch al overbelaste veld niet nog meer te belasten.

NIEUWS GOAB EN NPO

GOAB

Laatste GOAB jaar periode 2019-2022

- Max 50% van het budget van 2022 mag meegenomen worden naar de volgende GOAB-periode. Dat betekent dat in deze periode zo'n 85%-90% van het budget van 2019-2022 moet worden opgemaakt.
- Evaluatie GOAB periode 2019-2022, zie o.a. Webinar
- Eventueel nieuw GOAB-plan vanaf 2023, zie format. Een plan is niet wettelijk verplicht, maar geeft een basis voor het uitvoeren van de gemeentelijke wettelijke taken. Dit is dus het moment om na te gaan denken over wat je wilt behouden uit de huidige periode, en waar je wilt vernieuwen.
- Er is nog geen duidelijkheid over het budget na 2022. De CBS indicatoren blijven hetzelfde (en dus de verhouding tussen de gemeenten), maar hoeveel het totaal aan middelen wordt dat wordt verdeeld, dat weten we nog niet. Rana zal navragen of er al meer duidelijk is over de inhoudelijke invulling van het beleid vanaf 2023.
- Implementatieonderzoek 960 uur en pbm'er
  - Meting 2 (over financiën) is openbaar. Hieruit blijkt dat gemeenten gemiddeld 66% van hun GOAB-middelen besteden aan ve; de rest aan o.a. schakelklassen, verlengde schooldag, zomerscholen e.d. Uit het onderzoek onder aanbieders blijkt dat ongeveer 66% van de kostprijs wordt opgebouwd uit personeelskosten. Dit is in lijn met andere landelijke onderzoeken. Wel blijkt dat veel aanbieders (70%) de opbouw van de kostprijs niet/weinig inzichtelijk hebben. De besteding van de middelen (per doelgroepkind) verschillen beduidend per gemeenten.
  - In de helft van de gemeenten is de startleeftijd voor ve 2 jaar en de andere helft 2,5 jaar
  - Meting 3 (over pbm'er in de ve) verschijnt dit voorjaar.
- De urennorm pbm'er in de ve gebaseerd op aantal kinderen teldatum 1-1-2022 (10uur per ve-kind). We weten dat er sprake is van fluctuatie in aantallen kinderen (hoger/lager) bij de aanvraag tov 1 januari. Als dat ongunstig uitpakt voor ve-aanbieders, kunnen zij hierover overleggen met de gemeente. De 10 uur is de landelijke norm, en een minimum.
- Er is gevraagd of er meer zicht is op een nieuwe richtlijn rondom de uurprijs voor de pbm'er in de ve. Er is geen landelijke richtlijn. Bij de opstart is een indicatie gegeven, gebaseerd op de te verwachten salarisschaal voor deze functie. Er zijn verschillen tussen gemeenten die wel of juist niet

ook kosten voor overhead (management, coördinatie etc) meenemen in de uurprijs of enkel de werkgeverslasten (salaris+) vergoeden.

- Licentie Peuterplein en Kleuterplein is vervallen; Kaleidoscoop bouwt af, die licentie komt dus ook te vervallen (in 2025). Dit betekent dat aanbieders (en scholen in geval van Kleuterplein) medewerkers hier niet meer in kunnen laten trainen. Op den duur moet een ander programma gekozen worden (het moment is afhankelijk van het moment waarop pm'ers gehercificeerd moeten worden, een certificaat is 3 jaar geldig). Daarnaast kan het zijn dat gemeenten in de subsidievoorwaarden hebben opgenomen dat een programma moet zijn opgenomen in de Databank Effectieve Jeugdinterventies. Deze programma's zijn dat niet meer. Hercertificering en het gebruik van een ve programma dat opgenomen is in de Databank zijn géén landelijke eisen. Gemeenten en aanbieders waar dit speelt kunnen hierover met elkaar in gesprek gaan.

NPO

- De bestedingstermijn voor de NPO middelen verlengd tot 31 juli 2025.
  - Er is geen aanpassing in middelen voor gemeenten. Het geld wordt uitgekeerd tot 31 juli 2023 (zoals in de beschikking is benoemd). Je mag het uitgeven tot 2025, maar het mag ook eerder volledig besteed zijn. Er volgt nog een formeel bericht naar gemeenten vanuit OCW.
  - De verdeling van de NPO middelen voor scholen is wel aangepast: o.a. meer voor vo-leerlingen. Ook mogen scholen het geld over een langere periode besteden, net als gemeenten.
- NPO 2de voortgangsrapportage komt uit in april. Deze zal vooral ingaan op welbevinden van leerlingen.

Overig

- Nieuw kabinet en GOAB
  - Inzet op hoger bereik VE. Hier is nog weinig over bekend. De minister gaat dit verder uitwerken.
  - Inzet op Rijke schooldag vooral voor kinderen in kwetsbare wijken en buurten. Het nieuwe kabinet wil verder investeren in een rijke schooldag, als onderdeel van een brede aanpak van bestrijding van armoede in kwetsbare wijken door gemeenten, waarbij scholen zelf bepalen wat zij nodig achten om de kansenongelijkheid te verkleinen. Te denken valt aan begeleiding bij huiswerk, sport en cultuur in samenwerking met kinderopvang, plaatselijke verenigingen en bibliotheken. Te beginnen bij de scholen waar de nood het hoogst is. Ambtenaren vanuit OCW werken dit nu concreet uit en kijken naar goede voorbeelden in het land.
  - Op termijn afschaffen inkomensafhankelijke kinderopvangtoeslag. Idee is dat alle ouders met recht op kinderopvangtoeslag op termijn een vaste ouderbijdrage gaan betalen van 5% tot aan een maximum uurtarief zoals gesteld door het Rijk. Dit heeft gevolgen voor de vraag, de kosten voor met name lage inkomens (betalen nu 4%) en de financiering van het aanbod voor ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag. Daarnaast wordt de kinderopvangtoeslag straks direct uitgekeerd aan kinderopvanginstellingen, zodat ouders niet meer 'verdwalen in de ingewikkelde regelingen of te maken krijgen met hoge terugvorderingen'. In de gesprekken hierover speelt ook het

personeelstekort in de kinderopvangbranche een rol. Vragen of opmerkingen hierover kun je delen met de brancheorganisaties en VNG

– Startleeftijd VE. In sommige gemeenten is er pas subsidie beschikbaar vanaf 2,5 jaar (dan moet het), maar gemeenten kunnen er voor kiezen het eerder in te laten gaan, bijvoorbeeld vanaf 2 jaar. Als daar een wens ligt vanuit de ve-aanbieders, is dat iets om te agenderen bij de gemeente. Let op: de 960 uur telt pas in vanaf 2,5 jaar. Alles wat je voor die leeftijd aanbiedt is dus extra bovenop de 960 uur. En gemeenten mogen dit alleen bekostigen als ze voldaan hebben aan hun wettelijke plicht: voldoende ve-plekken voor 2,5-4 jarigen met een ve-indicatie. Het wettelijk kader geeft aan dat starten vanaf 2 jaar mogelijk is. Uit het GOAB-implementatie onderzoek blijkt dat meer dan 50% van de gemeenten 2,5 jaar hanteert als startleeftijd en dat de meerderheid plaats vindt in de peuteropvang (dus niet dagopvang). Uit landelijk en internationaal onderzoek, samengevat in dit rapport, blijkt dat een start tussen 2 en 3 het meest voordelig is voor de cognitieve, taal en sociale ontwikkeling van kinderen. In Noorwegen is gestart met 1,5 jaar en dat toont betere taalvaardigheden op 3-jarige leeftijd mits (educatieve) kwaliteit op orde is.

– Kinderen met zorgproblematiek verzwaren de uitvoering van VE. VE is (meestal) niet een passende voorziening voor deze kinderen. Er zijn allerlei lokale oplossingen voor om hier toch op in te kunnen spelen. Helpend kan ook zijn om in- en uitsluitende criteria te benoemen om kinderen te indiceren voor de ve. Werk ook b.v. met proefplaatsingen, waardoor eerst kan worden gezien of het kind past in de VE-aanpak/en groep.

- Oekraïne

Klik [hier](#) voor informatie van de Rijksoverheid over het opvangen van Oekraïners in Nederland.

Klik [hier](#) voor info van Vluchtelingenwerk.

Onderwijs en opvang

[LOWAN](#): informatie voor scholen

Gemeenten

VNG forum: informatie/uitwisseling voor gemeenten

Voorbeeld [Taalklas](#) Nieuw-Lekkerland

[Handreiking voor gemeenten](#)

Kinderopvang

De komende tijd zal op de websites van de [Brancheorganisatie Kinderopvang](#) en de [Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang](#) daarom veel informatie online komen over waar je rekening mee moet houden als het gaat om opvang van vluchtelingenkinderen.

Klik [hier](#) voor info over registratie in het BRP (Basisregistratie Personen).

Informatie over [vluchtelingenkinderen](#) (maar niet specifiek over Oekraïne)

- Als er voorbeelden zijn van peutergroepen waar Oekraïense kinderen worden opgevangen, kun je dit doorgeven. Deze worden via deze sites ook gedeeld.
- Of de kinderen vallen onder ve, is mede afhankelijk van de doelgroepdefinitie van jouw gemeente.

- JGZ zal bij indiceren voor ve zeker een rol spelen, zodra ouders en kinderen zijn geregistreerd bij de gemeente.
- Omdat in Oekraïne kinderen pas met 5 jaar naar school gaan, ontvangen kinderopvangaanbieders ook aanvragen van kinderen die al 4 zijn. De brancheorganisaties gaan hierover in overleg met GGD-GHOR. Gemeenten kunnen een uitzondering maken op hun subsidieregels (als daar een leeftijd in is genoemd voor peuteropvang) om ook deze kinderen binnen de subsidie peuteropvang mee te nemen; er is ook recht op kinderopvangtoeslag voor kinderdagopvang voor kinderen tussen 4 en 5.

SAMENWERKEN AAN DE EDUCatieve KWALITEIT VAN VE

We zien dat er veel ontwikkelingen zijn die van invloed zijn op de kwaliteit van ve. Bijvoorbeeld:

- Coroneffecten: verwachte babyboom, uitval pm'ers door corona, vertragingen in de ontwikkeling van nieuwe instroom (sociaal-emotioneel of executieve functies)
- Personeelstekort binnen de kinderopvang, zorg, onderwijs etc.
- Mogelijke groei in deelname door aanpassingen kinderopvangtoeslag
- Mogelijke wijzigingen in toezicht (samenwerking Inspectie en GGD) mede naar aanleiding van het rapport van AEF.

In groepjes hebben gemeenten en aanbieders vervolgens met elkaar uitgewisseld op welke wijze blijvend samengewerkt kan worden aan de educatieve kwaliteit van ve. De sociaal-emotionele kwaliteit is gemiddeld goed, blijkt uit onderzoeken, maar op het gebied van educatieve kwaliteit is winst te behalen. Dat is voor de doelgroep kinderen ontzettend van belang. Onderzoek naar kwaliteit van de VE, gemeentelijke samenwerking is daarin van belang. De VE pbm'er/coach kan goed de koppeling maken tussen de gemeentelijke afspraken en doelen van de organisatie en de praktijk. Voor meer informatie: [zie de handreiking op de website](#).

Op welke manier werken gemeenten en aanbieders aan educatieve kwaliteit en wat zouden beiden nog meer kunnen doen? Dat wordt besproken in groepjes van vier. Vragen en opmerkingen hierover:

- Heb je als gemeente ook invloed op de hoeveelheid en invulling van de taakuren van pm-ers? Verschillende ve-aanbieders geven aan dat ze hierover afspraken hebben gemaakt met de gemeente. Bijvoorbeeld een aantal uur per ve-kind per week, waarbij de taken die daarbij horen goed beschreven staan. Een ve-aanbieder benoemt dat een deel van de week drie pm-ers zijn ingeroosterd zodat er steeds één aan de taken kan werken die binnen de taakuren vallen. Een andere aanbieder heeft alles wat binnen taakuren zou kunnen vallen zo veel mogelijk bij de pbm-er neer gelegd.
- In een van de gemeenten wordt geconstateerd dat de kwaliteit in de ve prima op orde is, maar de vve-kwaliteit in het po achter blijft. Daar wordt een integrale vve-scholing voor ve-aanbieders en onderwijs ingezet.
- Een van de ve-aanbieders benoemt dat ook de verzorgende momenten heel goed kunnen worden ingezet voor educatieve kwaliteit. Het gaat er niet om dat je lesjes geeft, je als een school opstelt, maar dat je alle momenten bewust gebruikt om kinderen dingen te leren.

Educatieve kwaliteit

AFRONDING EN EVALUATIE

Hartelijk dank voor de aanwezigheid! Fijn als iedereen een reactie in de chat achter wil laten, ook als het gaat om verbeterpunten en suggesties voor een volgende keer.

De volgende kenniskring GOAB voor gemeenten is in het tweede kwartaal van 2022. Volgend jaar is er weer een gezamenlijke kenniskring voor gemeenten en ve-aanbieders.